

Pasiv

Tvorba

Pasiv je glagolski oblik koji se tvori od 未線形(みぜんけい)-a¹; tzv. あ stupca i nastavka れる. Zadnji znak hiragane iz riječničkog oblika glagola prijeđe u znak hiragane koji završava na あ, npr. く prijeđe u か. Na taj se oblik zatim doda nastavak れる.

一段		五段		Nepravilni glagoli	
Riječnički oblik	Pasiv	Riječnički oblik	Pasiv	Riječnički oblik	Pasiv
食べる	食べられる	使う	使われる	行く	行かれる
		焼く	焼かれる	来る	来られる
		泳ぐ	泳がれる	する	される
		示す	示される	ある	/
		待つ	待たれる		
		呼ぶ	呼ばれる		
		噛む	噛まれる		
		死ぬ	死なれる		
		走る	走られる		

Korištenje i značenje

Postoje okvirno *tri* načina na koje se pasiv može koristiti. Ovisno o tome koji od ta tri načina se koristi značenje pasiva može se značajno promijeniti. *Prvi* se zove めいわく pasiv i često izražava nezadovoljstvo subjekta onime što mu je učinjeno ili što mu se dogodilo. *Drugi* je tzv. pravi ili gramatički pasiv koji se koristi za opisivanje i ne nosi sa sobom nikakve druge konotacije. *Treći* način korištenja pasiva je u 敬語-u(keigu)², vrlo pristojnom jeziku koji se koristi na radnom mjestu, u politici, na televiziji, itd.³

めいわく pasiv

めいわく pasiv nije pravi gramatički pasiv, u njemu trpitelj radnje *ostaje* subjekt, direktni objekt prepoznaje se po čestici を, a vršitelj radnje označava se česticom に. Međutim u slučaju da vršitelj radnje nije izrečen čestica に se ne koristi. Što se tiče značenja ovaj način često izražava *nezadovoljstvo* subjekta onime što mu je napravljeno.

リンゴを食べられた。	<i>Netko mi je pojeo jabuku.</i>
(私は) お父さんに叩かれた。	<i>Otac me udario.</i>
足を椅子におられた。	<i>Slomio sam nogu na stolac. (dosl. Stolec mi je slomio nogu.)</i>
土田さんは財布を盗まれた。	<i>Tsuchidi je netko ukrao novčanik.</i>
それを先生によく言われます。	<i>Profesor mi to često govori.</i>

Gramatički pasiv

Da bi pasiv zaista gramatički bio pasiv, mora doći do zamjene perspektive subjekta i objekta tako da direktni objekt postaje subjekt (を => は/が), a subjekt dobiva česticu に kao vršitelj radnje (は/が => に).

リンゴを食べた。	リンゴが食べられた。
Pojeo sam jabuku.	<i>Jabuka je pojedena.</i>
先生は松田さんのノートを見つけた。	松田さんのノートは先生に見つけられた。
Profesor je pronašao Matsudinu bilježnicu.	<i>Matsudina bilježnica je pronađena.</i>

Uočimo kako je u drugom primjeru u japanskom vrlo prirodno dodati informaciju o vršitelju radnje dok je na hrvatskom svaki pokušaj istog (npr. Matsudina bilježnica je pronađena od (strane) profesora) zločin protiv jezika.

本を読んだ。	本は読まれた。
Pročitao sam knjigu.	<i>Knjiga je pročitana.</i>
可愛いウサギは緑いろな草を食べた。	緑いろな草は可愛いウサギに食べられた。
Slatki zeko je pojeo zelenu travu	<i>Zelena trava je pojedena(od strane slatkog zeke).</i>
里子ちゃんは甘いアンパン ⁴ を買った。	甘いアンパンは里子ちゃんに買われた。
Yuriko je kupila slatki anpan	<i>Slatki anpan je kupljen(od strane Yuriko).</i>

Pasiv u keigu

Pasiv se također koristi u vrlo pristojnom jeziku 敬語 -u. U tom slučaju pasivni oblik izražava poštovanje prema vršitelju radnje glagola koje pasiviziramo.

どちらへ行かれますか。 *Gdje idete?*

Drugi oblici

Glagoli u pasivu ponašaju se kao 一段 glagoli.

npr.

～れ + ない	<i>tvorba negacije</i>
～れ + ます	<i>tvorba pristojnog oblika</i>
～れ + た	<i>tvorba prošlosti</i>

蚊は殺されてない。	<i>Komarac nije ubijen.</i>
本は書かれます。	<i>Knjiga je napisana.</i>
髪を切られた。	<i>Kosa mi je odrezana.</i>

Vježba

この文を日本語に訳しなさい:

1. Mački je Tanaka stao na rep.
2. Voda je popijena.
3. Miš je ulovljen i stavljen u kutiju.
4. Mrkva je pojedena (Matsudin sin ju je pojeo).

この文をコロアチア語に訳しなさい:

1. きゅうりは切られた。
2. 花子ちゃんは髪を切られた。
3. おいしい餌は黒い猫に早く食べられた。
4. 髪の毛長いおばあさんはきれいなお兄さんに助けられた。

この文を pasiv にしなさい:

1. 蜂は熊を刺した。
2. 猫は死んだネズミを土に埋めた。
3. 鈴木さんは古い窓をゆっくり開けた。
4. 花子ちゃんは墓地を見つけて、長い間眺めていた。

エクストラ! この文を好きにしなさい:

1. リンゴは食べられたまま茶色の机の上に忘れられた。

¹未線形(みぜんけい) je vrsta korijena glagola iz kojeg se tvori negacija, konjunktiv, kauzativ i pasiv. Detaljnije o tome možete pročitati ovdje ([link](#)) ([link](#)).

²Ako vas zanima više o keigu ([link](#)).

³Međutim, potrebno je naglasiti da su ovo pdjele po načinu korištenja i cijelo vrijeme se radi o istom glagolskom obliku, 受身形 -u, Japancima je ova podjela jedan te isti pasiv. Ovdje je podjela napravljena kako bi se olakšalo razumijevanje, tako da ovo nisu službeni nazivi.

⁴Ovako izgleda i radi se アンパン ([link](#))